

Fi2017/01289/DF

REMISSVAR

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

**Remiss av betänkandet digitalforvaltning.nu (SOU 2017:23),
Fi2017/01289/DF.**2017.06.15
Sida 1/3

PostNord AB får härmed avge remissvar på rubricerade betänkande ("Betänkandet").

PostNord är av Post- och Telestyrelsen ålagd att tillhandahålla den samhälls-omfattande posttjänsten i Sverige vilket innebär att bolaget varje arbetsdag året om samlar in och delar ut post till landets hushåll, företag och andra organisationer. Vidare är PostNord skyldig att tillhandahålla så kallad övernattbefordran där minst 85 procent av försändelserna delas ut nästkommande vardag. PostNord är en garant för god samhällsservice och utför uppdraget helt utan statliga subventioner.

PostNord arbetar kontinuerligt för att erbjuda en posttjänst av god kvalitet och strävar efter ett gott ekonomiskt resultat. Med fallande brevvolymer, där den digitalisering som föreslås i betänkandet kommer att öka takten på de fallande brevvolymererna, och en e-handel som växer snabbt förändras förutsättningarna för att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten i grunden. Om PostNord även framöver ska kunna tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten utan statliga subventioner är det nödvändigt att postlagstiftningen och den övriga post-regleringen moderniseras och anpassas till den ökande digitaliseringen som staten i enlighet med betänkandet driver på och till de behov som dagens och framtidens konsumenter, företag och andra organisationer har och kommer att ha.

Avsnitt 6.1 Regeringen och myndigheterna behöver gå före*Utredningens förslag:*

- Utredningens bedömning är att inom ett par år måste i princip all myndighetspost vara digital.
- De statliga myndigheterna ska gå före och ansluta till och använda Mina meddelanden.

PostNords bedömning

PostNord konstaterar att det förefaller finnas en diskrepans mellan utredningens bedömning om att all myndighetspost ska vara digital, och dess konkreta förslag. Den undersökning som företaget Markör Marknad och Kommunikation AB

Styrelsens säte
SolnaOrg. nr
556711-5695

genomförde i december 2016 och som återges i betänkandet¹ pekar på att en majoritet av allmänheten och en betydande del av företagen föredrar fysisk post. Om i princip all myndighetspost inom ett par år skulle bli digital, som utredningen bedömer är en nödvändighet, vore det nödvändigt med betydande tvångsinslag gentemot de medborgare och företag som i stor utsträckning fortfarande föredrar fysisk post. En sådan utveckling vore olycklig för alla de människor som föredrar fysisk post exempelvis p.g.a. att de saknar personnummer, inte kan elektroniskt identifiera sig, har funktionsnedsättningar eller har otillräcklig teknisk kompetens eller utrustning och infrastruktur för elektronisk kommunikation etc.

Liksom traditionell fysisk post har elektronisk post sina för- och nackdelar. Huruvida man föredrar den förra eller den senare varianten bör vara upp till den enskilde att själv bestämma. Däremot bör i princip all myndighetspost kunna vara digital och de åtgärder som utredningen föreslår i detta avseende är i stort sett rimliga enligt PostNords bedömning. PostNord välkomnar därför betänkandets konstaterande om att frivillighet är att föredra framför tvång.

2017.06.15
Sida 2/3

Hitintills har myndigheters låga anslutningsgrad till Mina meddelanden sannolikt varit en bidragande faktor till den låga användningsgraden. Att de statliga myndigheterna går före och ansluter sig förefaller vara klokt under förutsättning att myndigheten ifråga för regelbunden korrespondens med externa aktörer. En myndighet som endast i liten utsträckning skickar fysiska brev till medborgare och organisationer bör inte åläggas anslutning till Mina meddelanden.

I det fall mer långtgående åtgärder genomförs än de som utredningen föreslår är det viktigt att postlagen snarast anpassas så att det företag som är utsett att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten kan anpassa sin verksamhet till digitaliseringen så att motsvarande konsekvenser som blivit följden i Danmark kan undvikas².

6.1.2 Mina meddelanden behöver en egen författning

Utredningens förslag:

- Utredningen föreslår en ny förordning om en infrastruktur för säkra elektroniska försändelser av vilken bl.a. skall framgå hur långt personuppgiftsansvaret sträcker sig för avsändaren och vilka befogenheter brevlådeoperatörerna har i Mina meddelanden.
- Skatteverket föreslås få föreskriftsrätt för inrättande och drift av infrastrukturen i Mina meddelanden. Skatteverket skall godkänna privata tillhandhållare av elektroniska brevlådor för säkra elektroniska försändelser till enskilda och företag.

PostNords bedömning

Det är viktigt att förordningen inte blir teknikberoende eftersom utvecklingstakten på området är snabb. Skatteverkets regelverk för godkännande av elektroniska brevlådor måste bli så tydlig att aktörer på marknaden lätt förstår vad som krävs för ett godkännande och vad som krävs av övriga aktörer inom Mina meddelande

¹ Sid 171 i betänkandet.

² Se mer om Danmark under "Utredningens övriga frågor" nedan.

såsom exempelvis förmedlare. Det är positivt att frågan om personuppgiftsansvaret i Mina meddelanden klargörs i nya regler.

Av betänkandet går inte att utläsa om den digitala adressen skall vara likställd med mantalsskriven adress vilket en rad aktörer har behov av att kunna sända till. Detta behöver klargöras.

Utredningens övriga frågor

I betänkandets konsekvensanalys hävdas att postföretagen har en beredskap för att anpassa sina tjänsteutbud för att möta de förändringar som digitaliseringen av den offentliga sektorn genomför³. PostNord är i högsta grad medveten om digitaliseringen och vilka konsekvenser den får för PostNords verksamhet. Men det innebär inte att det finns en beredskap för att anpassa tjänsteutbudet, av det skälet att PostNord, som utpekad tillhandahållare av den samhällsomfattande posttjänsten, tvingas förhålla sig till det postala regelverket som utformades långt innan digitaliseringen blev en faktor. Kraven på övernattbefordran och prisregleringen gör att det inom närtid kommer vara omöjligt att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten. PostNord menar därför att konsekvensanalysen i betänkandet är alltför summarisk och är inte i närheten av att beskriva digitaliseringens konsekvenser för den postoperatör som är utsedd tillhandahållare av den samhällsomfattande posttjänsten.

2017.06.15
Sida 3/3

I Danmark har den offentliga sektorns tämligen hårdhänt hanterade övergång till digital post gjort att även privata företag i stor utsträckning har övergett den fysiska posten. Det är otvivelaktigt så att detta har lett till minskade kostnader för avsändarna, och för de mottagare som önskar digital post är utvecklingen förmodligen gynnsam. Men det är tveksamt om de mottagare som av olika skäl hade föredragit fysisk post finner utvecklingen lika positiv.

Det måste dessutom konstateras att den här övergången i Danmark gjordes utan att konsekvenserna för den samhällsomfattande posttjänsten analyserades tillräckligt väl. Det finns väldigt goda sidor med digitaliseringen, men det är oerhört viktigt att konsekvenserna för hela samhället tas i beaktande. De danska erfarenheterna visar att den samhällsomfattande posttjänsten allvarligt påverkas om den offentliga sektorn tar stora kliv framåt utan att nödvändiga reformer av postlagen och den övriga postregleringen genomförs. PostNord ser en risk i att utvecklingen i Sverige kan komma att likna den i Danmark, något som konsekvensanalysen ej tar höjd för. Problemen med en föråldrad postlagstiftning tas som en följd av detta därför inte på tillräckligt stort allvar.

Solna, torsdagen den 22 juni 2017.

Per Mossberg
Kommunikationsdirektör

³ Sid 278.